Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація Svoboda
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 114. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ЧЕРВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 16, 1984 No. 114. VOL. XCI.

Відбулося засідання Управи Т-ва Прихильників УНР

Ню Йорк (П.Б.). — У суботу, 26-го травня ц.р., тут в Українському Народному Домі відбулося надзвичайне засідання Центральної Управи Товариства Прихильників Української Народної Республіки. На ньому присутні були: голова Управи д-р Маруся Бек, заступники голови — Антін Семенюк, Петро Байбак, секретар Всеволод Саленко, члени — д-р Зенон Городиський, д-р Роман Барановський, ред. Іван Кедрин і Віктор Роєнко.

Головним завданням засідання було питання проблеми Українського Державного Центру. Реферував у цій справі д-р Р. Городиський. По інформації д-ра Городиського були висловлені присутніми такі думки:

Треба леґалізувати попереднє розв'язання Української Національної Ради; учасники визнають УНР, але не визнають одноособової диктатури, впроваджені в ДЦ останніми роками; учасники готові йти на компроміс, але при умові привернення демократичного принципу і системи в ДЦ УНР; були висловлені сумніви щодо демократичного характеру комплектування номінаційного і виборчого секторів УНРади; повернутися до старого Тимчасового Закону. Ці пункти є лейтмотивом визнання Української Національної Ради та умовою приступлення до неї Т-ва Прихильників УНР.

Рада Прихильників УНР підтвердила, що вона є політичною організацією.

Ухвалено, що Рада Прихильників вступає як складовий член до Української Американської Координаційної Ради.

Данилко Нагірний змагатиметься у Вімблдоні

Д. Нагірний під час змагань.

Мейплвуд, Н. Дж. — 17-річний Данилко Нагірний є першим українським тенісистом, який змагатиметься у першенствах Великої Британії, у славному Вімблдоні, одному із чотирьох головних тенісових турнірів у світі.

До Англії Д. Нагірний віллетів з Ню Йорку в суботу, 16-го червня, і змагатиметься в меншому турнірі на трав'яних кортах в групі чоловіків. У Вімблдоні він гратиме у двох групах — юнаків і чоловіків. В цій останній групі він гратиме спершу у кваліфікаційній групі.

Після Вімблдону Д. Нагірний повертається до ЗСА і гратиме цього літа у всіх більших професійних турнірах, задержуючи однак свій аматорський статус. Хоч він закінчив щойно третій рік середньої школи і тенісової академії Н. Боллетієрі на Фльориді, вже багато університетів виявили зацікавлення його прогресом на крайовому і міжнародному рівнях.

В СССР забороняють відвідувати родину

Москва. — Совєтські громадяни, в квартирах чи хатах яких зупиняються закордонні гості, повинні відповідно зареєструвати їх у міліції, або інакше такі гості платитимуть по 60 дол. кари від особи за таке незголошене перебування поза дозволеним готелем. Самі ж господарі будуть платити „штраф" у сумі 120 долярів.

В цьому розпорядженні, яке входить в силу 1-го липня ц.р., нове є те, що господарі тепер будуть відповідальні за незголошені відвідини гостей з-за кордону. Звернене це нове розпорядження проти тих, наприклад, закордонних українців чи інших відвідувачів з Америки, Канади чи інших країн, що їхали на село відвідати родину чи знайомих самі найнятою таксівкою, хоч офіційного дозволу на таке відвідування даного села не було.

Тепер родина чи знайомі такого туриста мусять або негайно зголосити про приїзд до них гостя, або платитимуть вони високу кару за недозволене місце побачення.

Інж. Є. Змий став дійсним членом Інституту індустріяльних інженерів

Атланта. — Тут відбулася в травні ц. р. міжнародна конференція індустріяльних інженерів, у часі якої на урочистому бенкеті іменували дійсним членом Інституту індустріяльних інженерів інж. Євгена Б. Змия, що є найвищим відзначенням за професійну працю. Інж. Є. Б. Змий є директором індустріяльних інженерів у фірмі Ворнер-Ламберт в Морріс Плейн, Н. Дж.

Він є автором численних праць і доповідей з ділянки індустріяльної техніки і провадження інженерськими підприємствами. Він є членом Крайового Товариства професійних інженерів, Товариства дорадників провадження підприємств та інших професійних товариств. В 1983 році він був обраний представником своєї фірми до Крайової ради індустріяльних інженерів і був предсідником на семінарі Інституту для індустріяльних інженерів у березні цього року в Ню Орлінс, Ла.

Інж. Є. Б. Змий

Інститут для індустріяльних інженерів є міжнародним професійним неприбутковим товариством, що має 43,000 членів; завданням його є розглядати можливості кращої продукції.

Інж. Є. Змий добре відомий в українській громаді; він був у минулих роках головою Товариства Українських Інженерів Америки.

В. Дзера став першуном в шахах

Рочестер, Н. Й. — Цьогорічні шахові першенства Української Спортової Централі Америки і Канади відбулись тут в днях 26-го, 27-го і 28-го травня з участю 16-ох змагунів.

Радісною новиною була участь молодих шахістів: Роман Коцюба з Пассейку, Омелян Марків в Ню Гейвену, Іван Федьків з Рочестеру, а також з Монтреалю Богдан Чолій, Михайло Швець та А. Груховецький.

Самі змагання і умовини були ідеальні завдяки добрій організації під проводом Романа Куціля, голови УСЦАК-у і ланкового шахів Романа Кузиляка. Директором турніру був Богдан Миндюк з Торонто. Змагання відбулися швайцарською системою п'ять рунд.

По завзятій приденній боротьбі, табеля виглядала: — Віктор Дзера СТ „Україна" Торонто 5½ точки; — Богдан Степаненко СТ „Україна" 4 точки; 3-тє і 4-те місця поділили о. Маріян Процик і Роман Тишовницький 3½ точки; 5-те, 6-те і 7-ме місця поділили Сидір Новаківський, „Тризуб", Філядельфія, Богдан Назарко, СТ „Україна", Торонто, і Богдан Чолій з Монтреалю — всі по 3 точки; 8-ме, 9-те і 10-те місця з 2½ точками зайняли: Роман і Орест Коцюби з Пассейку, і молоденький Омелян Марків з Ню Гейвену; 11-те, 12-те і 13-те місця поділили Роман Кузиляк і Роман Куціль, оба з Рочестеру, і Михайло Швець з Монтреалю, всі з 2 точками. Останні місця зайняли Іван Федьків, Лев Марків й А. Глуховецький.

Турнір відбувся в залі церкви св. Йосафата. Коротким словом привітав гостей Р. Куціль. Відтак відбулось засідання, на якому переобрано ту саму Управу, тобто Богдан Назарко і Богдан Миндюк — ланкові на Канаду, а Сидір Новаківський і Роман Кузиляк — на Америку.

Рішено, щоб управа порозумілась про місце слідуючого турніру в 1985 році з Монтреалем, Союзівкою або Філядельфією.

На закінчення господарі приймали гостей обідом, при чому відбулась роздача нагород.

СІКХИ В ЛОНДОНІ ПРОГОЛОСИЛИ ЕКЗИЛЬНИЙ УРЯД ХАЛІСТАНУ

Лондон. — Екзильні сікхи тут проголосили, після минулотижневої урядової масакри в Пунджабі їхніх земляків-одновірців, що домагалися автономії для Пунджабу, в середу, 13-го червня уряд незалежного Халістану (Халістан — це нова самостійницька назва для Пунджабу) і прирекли боротися за здійснення ідеї повної державної незалежности від „фашистівської", як вони висловлюються, Індії.

З їхнього власного джерела інформації з Амрістару прийшли на Захід вісті, що понад 10,000 сікхів загинуло з рук індуського війська, а багатьох військових сікхських дезертирів знайдено з простріленими головами й зав'язаними назад руками, що має цілком заперечувати обіцянку Індіри Ґанді трактувати цих дезертирів „з якнайбільшим вирозумінням".

Лондон тепер став центром екзильного уряду Халістану, і тут, від часу масакри в Золотому храмі в Амрістарі, мають місце більше або менши мирні щоденні протестні демонстрації під індійською амбасадою. В кінці минуло тижня тут демонструвало понад 15,000 сікхів; були вибиті вікна в індійській амбасаді, яку демонстранти ледве не підпалили. Тепер навколо амбасади лондонська поліція поставила барикади й охорону.

Натомість уряд Індії повідомив, що там все вже в повній контролі урядових військ, а „ворохобні сікхи" цілком здушені. У всіх цих повідомленнях старається уряд применшити жертви серед сікхів і умотивувати розправу з ними „добром цілої країни і вимогою єдности в ній". Згідно з Індірою Ґанді, вловлених 1500 сікхів дезертирів з армії, судитимуть „із якнайбільшим вирозумінням і симпатією", а решту 5,000 „терористів", які, мовляв, втекли з храмів під час урядового штурму, напевно впіймають, хоч це потриває певний час.

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН ГОТОВ ЗУСТРІТИСЯ З ЧЕРНЕНКОМ

Президент Реґен відповідає на запит під час його 25-ої вже пресконференції.

Вашінґтон. — На уже 25-ій за час його каденції пресовій конференції, президент Роналд Реґен, тут, у четвер, 14-го червня, вичерпно відповідав кореспондентам на більшість питань, що торкалися евентуальних розмов поміж ним і Константином Черенком, генсеком і лідером СССР.

До цього питання раз-у-раз поверталися кореспонденти, а певний себе Реґен, домінуючи над конференцією і тоном поміркованого державного мужа, що турбується кожним нюансом дискусії, впевняв про свою готовість переговорювати про всі важливі справи з керівником СССР, для того, щоб відносини поміж обома країнами поправилися. „Це була конференція дуже досвідченого Президента, який тримається середнього курсу і який вже увійшов у глиб своєї виборчої кампанії", — писала газета „Ню Йорк Таймс" з п'ятниці, 15-го червня.

У кожній відповіді щодо побачення з Черненком Реґен давав запевнення, що ЗСА були і є готовими переговорювати, але що це якраз СССР є тією стороною, що вийшла з залі нарад про контролю збросння в Женеві, і що ЗСА бажає зменшити кількість стратегічної зброї, а навіть, ще краще — зовсім виелімінувати її. Президент також цей раз не настоював на тому, що мають бути дотримані дві передумови для розмов з Черненком, які він згадував звичайно на попередніх конференціях: перше, що має бути визначений специфічний порядок нарад для таких розмов, і друге, що має бути відносна певність, що такі розмови матимуть шансу для відповідного домовлення.

Цей раз Президент не тільки стримався від повторювання цих двох вимог, а навпаки — з його відповідей виглядало, що він готов на найдальший крок для вможливлення такої зустрічі і без жадних „але", щоб осягнути краще розуміння другої сторони.

Безпосередньо перед пресовою конференцією Президента ЗСА, немов у відповідь йому, речник совєтського уряду Леонід М. Замятін сказав, що і Москва є за тим, щоб такі „розмови на вершинах" з Америкою відбути, але час такої конференції має залежати від „наперед визначених питань", які поставлять обидві сторони на порядок денний.

У справі виборів, Президент заявив, що він радо погодиться на серію публічних дебат з його суперником з Демократичної партії.

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена підтримує законопроєкт про підвищення до 21-го року життя дозвіл для купівлі алкогольних напитків. Як відомо, в Палаті Резпезентантів ведеться тепер дискусія над можливістю підвищення віку і встановлення стандарту для усіх стейтів Америки. Якщо буде прийнятий такий закон, то Федеральний Уряд матиме право припинити допомогу з фонду Департаменту транспортації на поправу і побудову нових шляхів і мостів для тих стейтів, які відмовляться від підвищення віку. Фатальні автомобільні випадки на шляхах спричинюють у 69 відсотках молоді люди нижче 21-го року життя у п'яному стані. Організація „Матері проти п'яних водіїв автомобілів", яку очолює Кенді Лайтнер, веде широку акцію у Вашінґтоні в користь прийняття цього законопроєкту і їхні заходи підтримують багато законодавців і секретар Департаменту транспортації Елизабет Дол.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ, демократ з Массачусетс, виступаючи в середу, 13-го червня ц.р., у Ню Йорку закликав обидві сторони — жидів і негритян — припинити взаємні обвинувачення, які тільки загострюють відносини між ними і поглиблюють існуючу кризу, яка постала на тлі заяви проповідника Джессі Джексона і лідера чорних мусулманів Луїса Фарракана. Кеннеді дуже позитивно висловився про заступника посадника Бейзила Петерсона, який, загально думають, може бути навіть кандидатом на посадника і конкурентом Едварда Кача у виборах в 1985 році. На спеціяльній вечері в честь Петерсона зібрано 200,000 долярів на передвиборчий фонд. Б. Петерсон, негритянин, адвокат з Гарлему в Ню Йорку.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Джиммі Картер і його дружина Розалин підтримують повністю кандидатуру на президента Волтера Мондейла, віцепрезидента в адміністрації Картера. Дж. Картер думає, що теперішній президент республіканець Роналд Реґен веде американський нарід до „катастрофи", хоч, на запитання кореспондентів до якої катастрофи, Картер відмовився від коментарів і не бажав продовжувати цієї теми. Політичні спостерігачі відмічують, що такі неаргументовані натяки високих демократів можуть дуже пошкодити Демократичній партії у президентських виборах.

РІШЕННЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ про підтримання права „сеніоріті" на праці може мати фатальні наслідки для багатьох робітників і це рішення можуть несправедливо використовувати працедавці і організації, які змагаються за громадські права в Америці, — кажуть спостерігачі. Ситуація ускладнюється ще й тим, що рішення було прийняте на расовому тлі, тобто розглядалася справа, чи зглядно скарга залишення на праці негритянина, хоч затруднений білий робітник мав першенство з огляду на час праці в підприємстві. За підтриманням „сеніоріті" голосувало 6, проти 3 судді. Рішення суду наступило під час пожвавлених дебат у профспілках, які настоюють, що час праці повинен бути рішальним чинником при звільнювані робітників.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ, а тепер один із кандидатів на президента від Демократичної партії Волтер Мондейл „шукає" відповідного кандидата на віцепрезидента, бо він вже тепер переконаний, що отримає номінацію Демократичної партії. Говориться покищо про чотири особи, як можливих кандидатів на друге найвище становище в Уряді: сенатора Ґері Гарта, який все ще не зрезиґнував з амбіції отримати номінацію, сенатора Ллойда Бентсена з Тексасу, щоб здобути для демократів південь, конґресменку Джералдін Ферраро з Ню Йорку, яку сильно підтримують демократи на сході й велика італійська група, сенатора Данієля П. Мойнигена, щоб здобути підтримку католиків і ірляндців. Формальні розмови В. Мондейла в тій справі з багатьма можливими кандидатами розпічнуться вже наступного тижня.

БІЛЯ 1,000 ЖІНОК влаштували у Вашінґтоні у вівторок, 12-го червня ц.р., голосну демонстрацію проти політики теперішньої Адміністрації президента Роналда Реґена, якого вони називали „найгіршим президентом Америки, якого будь-коли жінки мали". В цьому випадку демонстранти думали про відношення Президента до жінок і його неґативне ставлення до законопроєкту про зрівняння жінок з чоловіками у кожному відношенні. Р. Реґен, як відомо, стоїть на становищі, що працю жінки треба оцінювати рівно з чоловіками, але є деякі роди праці, як, наприклад, бойові армійські чатини, вуглекопи та інші, яких жінки не то що не можуть, але не повинні виконувати. Це однак не означає, що Р. Реґен є абсолютно проти ЕРА, — кажуть речники Білого Дому. Цю справу зручно використовують тепер у виборчому році демократи і ті, які хочуть позбутися Реґена. Ініціятором цієї демонстрації була конґресменка Патриша Шродер, демократка з Кольорадо.

У СВІТІ

В ТАЇФІ, САВДІЙСЬКА АРАБІЯ, зібралися 13-го червня міністри закордонних справ шести країн Перської затоки, що входять до т.зв. Ради співпраці затоки, для плянування охорони перевозу нафти з тутешніх портів, загрожених війною поміж Іраком і Іраном, до країн Західньої Европи й Японії. Хоч докладного звіту зі зібрання нема, то західні кореспонденти довідалися, що ухвалено встановити своєрідний „коридор" на водах Перської затоки поблизу Арабського побережжя, що його сильно візьме під повітряну і морську оборону Савдійська Арабія та інші ці п'ять країн, включно з артилерійською охороною нафтоналивних кораблів з гармат на суші. Цій нараді в середу передувала інша нарада в неділю, 10-го червня, в Таїфі поміж міністрами нафтової промисловости цих шести країн, яка ухвалила певні постанови.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II, перебуваючи в Швайцарії на офіційній візиті цього тижня, мав відносно холодний привіт від переважно протестантського населення, а від католицьких студентів, виховників і теологів почув відкриту критику політики Ватикану і „римського централізму". Ці католики — діячі в Швайцарії висловилися проти того, що всі призначення на освітні пости до їхніх інституцій мусять мати папську апробату. Вони теж критикували облачення для семінаристів, як „занадто штивні". На цих кількох зустрічах католицької молоді, виховників та інших швайцарців з Папою, хоч панувала розпружена атмосфера і Папа був у доброму настрої, але повних відповідей він на ці контроверсійні питання не дав.

ГОЛЛЯНДСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ухвалив у четвер, 14-го червня, стримати на два роки встановлення американських оборонних ракет на своїй території, тобто до 1988 року. При кінці 17-годинних дебат у парляменті законодавці голосували — 79 голосів за стримання, і 71 голос за тим, щоб американські ракети вмонтувалися як первісно пляновано — в році 1986. Йдеться про 48 ракет, вмонтування яких Голляндія узалежнює від того, буде чи не буде вже дійсним договір про обмеження зброєнь поміж ЗСА і СССР, як цього бажають дуже в Голляндії, де при владі є християнсько-демократично-ліберальна коаліція.

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУЛАСЯ 9-ТА КОНФЕРЕНЦІЯ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ КОМІТЕТІВ УНСОЮЗУ

Учасники Конференції голів Округжних Комітетів УНС

Союзівка, (с. г.) — Тут, на Оселі УНСоюзу, в суботу 2-го і неділю, 3-го червня ц. р., відбулася 9-та Конференція голів Окружних Комітетів УНСоюзу Америки й Канади. Конференцію відкрив головний секретар УНС Володимир Сохан, який в імені Екзекутивного Комітету привітав присутніх представників Округ і гостей, а відтак дальше ведення Конференції передав Степанові Гавришеві.

До участи в Конференції були запрошені голови з 26-ти активних Округ, а участь в ній взяли голови із 23-ох Округ. Голови трьох Округ Нюарку, Баффало і Ніяґари, Канада, були перешкоджені.

За традицією керівник Конференції Степан Гавриш представив усіх голів Округ, коротко згадав про організаційну працю Союзу в минулому році та плян праці ювілейного союзового року. Відтак всі представники коротко звітували про працю поодиноких Округ, при чому висловлювали свої побажання в різних справах до Екзекутивного Комітету.

В пополудневих годинах продовжувалися наради, під час яких головний касир Уляна Дячук виголосила доповідь на тему „Які користі дає УНС членству й українській громаді". Присутні голови мали ряд запитань до головного касира.

В суботу ввечері відбулася спільна вечеря для голів Округ і їхніх родин та гостей. Вечерю коротким словом відкрив головний секретар Володимир Сохан, відтак запросив пароха УКЦеркви в Кергонксоні о. д-ра Богдана Волошина перевести молитву, і після цього передав дальше ведення вечірньої програми С. Гавришові.

Під час вечері були представлені дружини і чоловіки як членів Головного Уряду, так і голів, які були запрошені як гості. Господар вечора представив довголітню некороновану кралю Союзівки, конференсьє Аню Дидик яка відтак представила відомого українського гумориста Стефана Магмета, який розвеселив присутніх своїми гуморесками. Аня Дидик також прочитала гумореску на тему Союзівки, написану Тимком Бутрієм.

Слід згадати, що під час вечері спеціяльна комісія у складі: Раїси Дорошенко, д-ра Ярослава Падоха й інж. Стефана Куропася, провела виграшу 10-ти грошових нагород на суму 2,000 долярів. Нагороди відносилися до

(Продовження на ст. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ставка Заходу в ірано-іракській війні

Немає найменшого сумніву, що це в американському інтересі, щоб чотирирічна війна між Іраком і Іраном закінчилася вигрою Іраку. Не тому, що Америка має певні порахунки з Іраном за пониження та мучеництво американських дипломатичних урядників в американській амбасаді в Теграні, але прямо з чисто державних і економічних, цебто „самолюбних" причин.

Іран не є членом великої арабської родини, але теперішня політика аятолли Хомейні є наставлена на зрадикалізування і підривні акції у цілому арабському світі, що нараховує понад 150 мільйонів душ. Між арабськими народами-країнами є також прихильники Ірану, хоч Іран не є арабського походження. Між тими країнами є Сирія і Лівія, яких близькими мілітарно-політичними союзниками є Північна Корея і Совєтський Союз.

Наскільки совєтська політика є гнучкою можемо пізнати по відношенні СССР до Ірану. Москва далі втримує відносини з Іраном, не дивлячись на це, що ідеологічно уряд Хомейні є антикомуністичним, який також не дозволяє на леґалізацію іранської комуністичної партії. Москва і в дальшому доставляє всякого роду зброю для ворога Ірану — арабському Іракові.

Із цих різних прикладів видно хитру політику Москви, яка лявірує та чекає хто виграє в цій війні, щоб в остаточний і рішальний момент станути по стороні переможця — використавши той політичний капітал.

Тому, що Іран контролює Перську затоку, його перемога мала б колосальний і неґативний вплив на доставу нафти для великої частини світу, включно з Америкою.

Літаки обох воюючих країн є націлені на склади нафти, як теж більші міста, але щастя в тому, що Ірак чи Іран мають радше обмежені числа літаків. Чи СССР продовжуватиме доставу зброї також для Ірану, — це питання майбутнього.

Хоч Іран перевищує Ірак майже подвійним числом населення (40 мільйонів), це не означає, що перемога є запевнена по стороні Ірану. Перемога Іраку над Іраном напевно спричинить усунення Хомейні та його радикальних муллів, і пхне Іран до ще більшого хаосу. Ірак ледве чи дасть собі раду з окупацією Ірану, бо територія Ірану є майже в чотири рази більша від території Іраку.

У випадку перемоги Ірану, Хомейні напевно проголосить „священну війну" проти релігійного відламу іслямців — т. зв. „сунні", які куди менш радикальні як „шіїти", якими в більшості є іранці. Також перемога Ірану спричинила б „перебудову" різних союзів та зміну льояльностей урядів різних країн. Тому ясно, чому Америка та її европейські союзники воліли б бачити перемогу Іраку, якщо ірако-іранський конфлікт має розвинутися в повну війну. Накінець, переможений Іран також попав би під вплив Совєтського Союзу, включно із совєтським стилем „визволення" національних меншин Ірану.

Якщо б Ірак дійсно зумів опанувати Іран, Москва тоді могла б покликатися на ірано-совєтський договір з 1921 року, який передбачає совєтську інтервенцію для „рятування союзника".

Америка та її союзники таки мають велику ставку у воєнному конфлікті між Іраном і Іраком.

ГУБЕРНАТОР НЮЙОРСЬКОГО стейту демократ Маріо Квомо заявив кореспондентам, що сенатор Едвард Кеннеді повинен бути головним промовцем під час Конвенції Демократичної партії в липні у Сан Франсіско і що він своїм виступом може значно спричинитись до заспокоєння загальної атмосфери та вказати демократам шлях, по якому вони повинні йти у передвиборчому часі. Квомо підкреслив, що він натякав про цю справу у розмові із сен. Е. Кеннеді і що він був помітно зацікавлений такою пропозицією.

В ЧЕТВЕР, 14-ГО ЧЕРВНЯ, з Лондону Міжнародна Амнестія вислала протест до лівійського президента полковника Муаммара Каддафі, щоб у Тріполі „припинили ліквідацію" противників цього арабського лідера, висловлюючи своє обурення тим фактом, що там скарано на горло сімох лівійців, які брали участь у відомому збройному замахові на життя Каддафі минулого місяця. Міжнародна Амнестія протестує на тій підставі, що ці семеро начебто були скарані без суду і прилюдно.

В. Л.

ПИШУТЬ ПРО „АМЕРИКАНСЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ"

Київська „Радянська Україна" у числі з 27-го травня ц. р., помістила довшу статтю п. з. „За що вони моляться", автором якої є український підсовєтський письменник, Олександр Левада, член комуністичної партії України, старий большевик, орденоносець КПСС, пропаґандист і один з тих режимових людей, на яких спирається комуно-московський імперіялізм в Україні, як також в інших поневолених Москвою країнах.

Тим разом О. Левада пише про „американський мілітаризм" і „мілітаризацію космосу", яку, мовляв, задумав перевести президент Роналд Реґен в недалекому майбутньому. Пропозицію Президента в цій справі до Конґресу, автор назвав „спільною композицією" Реґена і секретаря Департаменту оборони Каспара Вайнберґера „зі своїм пентагонівським воїнством, де здоровий глузд давно вже поступився місцем психозові тотального душогубства".

„Так чи інакше, — пише далі О. Левада, — а вельзевулівська ідея 'зоряної війни', від якої безперечно відвернувся б з жахом перший президент ЗСА Джордж Вашінґтон, і імена її авторів будуть віднині і навіки заплямлені лиховісним тавром, що вже не змиється ніколи, як не змиваються криваві плями на совісті людини". Треба сказати, що ця пропаґандивна фразеологія таки справді вдалася О. Леваді. Її тільки треба примінити до комуно-московських імперіялістів, душителів усякої свободи, на совісті яких мільйонові жертви українського й багатьох інших поневолених ними країн. А тавро, як і кров на руках дійсно ніколи не змивається, як і не забуваються жертви Великого Голоду в Україні, які кличуть про пімсту до неба. Про нього Левада напевно знає, як людина старшого покоління тих, які допомагали большевикам закріплювати владу в Україні і ліквідувати залишки „української буржуазної революції".

Далі О. Левада займає також становище до розташованих у членських країнах Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) американських ракет типу Першінґ-2 і крилатих, але не каже чому ці ракети були там приміщені і що було причиною зміцнення оборонної спроможности НАТО. Про чужі „вікна" совєтський пропаґандист зовсім не дбає і не згадує, що під вікнами демократичних держав Західньої Европи, а тепер вже також ЗСА, стирчать сторчаком біля 500 совєтських ракет середнього засягу типу СС-20 і СС-21, які в сполуці з масивною совєтською пропаґандивною кампанією, наводять страх на західніх альянтів. Автор статті у „Радянській Україні", каже, що Р. Реґен „понаставляв ядерних ракет під нашими вікнами, а тепер хочеться йому, щоб ще якісь пекельні витвори висіли над самими головами людей, а пучки смертоносних лазерних променів, спалахуючи в піднебессі, щохвилини загрожували прогулятися навколо земної кулі нещадно палючою мітлою."

Нічого собі. Сказано твердо, рішучо, застрашаючо і обвинувачуючо. А як буде з диявольськими ідеями, „пекельними витворами" і лазерною зброєю Совєтського Союзу? Можна б запитати О. Леваду чи йому відомі совєтські експерименти в цій ділянці, які проводяться систематично у міжплянетних просторах, і які розпочалися далеко раніще перед такими ж експериментами ЗСА.

„Але ж це безумство!", — вигукує Левада у сторону Заходу, — і гнівається на Президента ЗСА, що він проголосив день 28-го травня кожного року Днем Молитви за мир у світі, запитуючи: „З якими ж миротворними діяннями стане на священну молитву президент Реґен?". Тут же він називає „гріхи" Р. Реґена, між ними „аґресію проти Нікараґуа, 4,5 більйона доларів на виготовлення 30 міжконтинентальних ракет типу МХ і більше як 8 більйонів доларів на будівництво найновіших стратегічних бомбардувальників типу Б-І". Ці „гріхи" американського Президента О. Левада називає тільки „прелюдією до передбаченого дня молитви", бо сама ідея, на його думку, є „не що інше, як блюзнірське фарисейське знущання з почуттів віруючих, мілітаристська спекуляція релігійними догматами".

І знову ж таки немає послідовности в думанні Левади, або він зумисно приховує свої думки і знання від ока підсовєтського читача. Бож він добре знає, що Совєтський Союз, держава, якщо йдеться про число населення, більш-менш однакова із ЗСА, перевищає Америку не тільки в озброєнні, але також в утримуванні величезної понадп'ятьмільйонової армії, яка поступово здійснює ідею московського імперіялізму з намаганням опанування цілого світу, тепер під гаслами соціялізму, комунізму й інтернаціоналізму. Наглядним доказом цього імперіялізму є окупація совєтськими військами вільнолюбного Афганістану і застосований там тотальний, сталінського типу ґеноцид цивільного населення, нечуваний вже сьогодні у цивілізованому світі.

Про це й інші справи напевно добре знає О. Левада, але чи можна йому про такі речі писати та ще й в офіційному органі комуністичної партії України? Він, як пристосуванець мусить писати про американську „плеяду безумців, розбійницький американський імперіялізм, реакційне крило якого безоглядно ступає на військову стежку ракетно-ядерного знищення всього сущого на землі". В допомогу він покликав собі навіть нашого Пророка Тараса Шевченка і

(Продовження на ст. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про позитивну настанову

У постійному напливі подій та нових сенсацій ми звикли тепер дуже скоро переходити над ними до денного порядку.

Так сталося і з недавнім початком бігу з олімпійським вогнем через цілу територію ЗСА від Ню Йорку до Лос Анджелесу. Перший день — це була ще сенсація, другий — звичайна „ще одна" подія, а відтак ми вже і призабули, що цей вогонь далі в далекій дорозі на західнє побережжя та передають його з руки в руку на просторі тисячів кілометрів. Але саме тепер олімпійський вогонь мандрує найбільше скромними сільськими околицями „серця" Америки: через Міссісіпі, Теннесі і Арканзо. Цікаво, як описує переживання населення з цього приводу преса. З великим здивуванням усі звертають увагу на це, що носіїв олімпійського вогню зустрічають у найбідніших селах, на сільських дорогах і у малих містечках з неприхованим ентузіязмом, гордістю та зворушенням. День і ніч, — подають журналісти, — на трасі бігу стоять люди, чекаючи, щоб зустрічати олімпійську естафету, приносять дітей, щоб поглянули на бігунів, благословлять їх і висловлюють свій патріотизм. Немає у них ні згадки про невдачу Олімпійських Ігрищ з приводу відмови СССР та його сателітів в участі у змаганнях, яку відчувається в певних колах американців, а тільки спокійне ствердження, що бідні „росіяни багато тратять".

І тут нас чудує не перший раз ця позитивна настанова справжніх американців до подій і до життя, це шукання додатніх сторін у всіх проявах, це бажання оптимістичного глядіння на життя. Ми певні, що не всі ці пересічні люди читали чи захопились колись книжкою Нормена Вінсента Піла — „Сила позитивного думання", а радше, здається, що таке позитивне думання лежить у вдачі народу. Але може при відповідній настанові існує можливість виробити такий позитивізм у підході до подій та людей?

У нас він дуже на потребу, бо ми, може через обставини і нашу історичну долю, звикли до песимізму, суму а з тим і бажання, щоб всі з нами співчували. Цей сум, сантименталізм і бажання співчуття передаємо з роду в рід і хоча маємо до того аж забагато причин для сьогоднішньої молоді, що живе у вільному світі вони не завжди зрозумілі. Вони хочуть переживати щось позитивне, будуюче, щось що давало б їм гордість і бажання успіху, перемоги, бажання не бути переможеними, а переможцями.

„Кожного бігуна на дорозі з олімпійським вогнем вітають, як американського героя", — пишуть кореспонденти з усіх сторін ЗСА. І не диво, що після такого привітання вони будуть почуватися радісно і гордо.

Це тільки маленький доказ позитивної настанови, яка може з дрібної події принести велику користь. А ось приклад із українського життя: недавно група молодих юнаків втретє здобула першенство у змагу і прийняла це не лише з радістю, але і з самопевністю. Причину на це дав їхній молодий провідник, який вияснив мені, що він переконував юнаків, що вони мусять виграти і що вони мусять бути найкращі, а: „позитивна настанова — це половина успіху," додав накінці.

Ми навели для порівняння два приклади із спортового життя — їх можна, однак, легко перенести на інші ділянки життя і витягнути відповідні висновки. Одне певне — позитивна настанова нам дуже потрібна і то на кожному відтинку, а при тому треба нам менше плачу, а більше віри у себе!

О-КА

о. А. Пекар

ДОСТОЙНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 45-РІЧЧЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Д-р Юрій Химинець „Мої спостереження із Закарпаття", Ню Йорк, накладом Карпатського Союзу, 1984, 189 ст. з ілюстраціями.

Закарпатські українці в діяспорі стараються зберегти живою пам'ять проголошення самостійности Карпатської України 15 березня 1939 року. А цього року, тобто з нагоди 45-річчя, вони в країнах українського поселення у світі, включно з Австралією, старалися відзначити цю пам'ятну річницю з більшим пієтизмом та великою ностальгією, бо провідні особи цього всенародного здвигу українського Закарпаття старіються й відходять у вічність на вічний спочинок. Яка шкода, що бл. п. прем'єр Юліян Ревай, якого саме 30-го квітня ц. р. ми відзначили 5-річчя смерти, не лишив жадних споминів, хоч він був одним з будівничих тієї історичної події в житті Срібної Землі.

Тому з великою радістю і земляцькою гордістю нам треба привітати спомини, а радше „спостереження" із Закарпаття д-ра Юліяна Химинця, в яких автор представляє той „життєвий досвід", що його він набрав „за останніх 20 років від приєднання Закарпаття до Чехо-Словаччини, з яких найбільш вагітні у своєму значенні були роки 1938-39" (ст. 7).

Свої спостереження автор, крім вступу, ділить на дві частини: І — На Закарпатті, до якої входить чотири розділи:

1. Чесько-мадярські зазіхання на Закарпаття;
2. Події в Закарпатті до 30 вересня 1938 р.;
3. Закордонна Делеґація Карпатської України;
4. Мадярська окупація Карпатської України.

II — На еміґрації, до якої входять два розділи, а саме:

1. В Німеччині; та
2. Карпатські українці в чехо-словацькій армії в СССР.

Наприкінці він виводить свої „заключення" щодо: а) космічного і б) національного принципу відвічної Правди, що їх кінчає такими словами: „Недовгий вже час, що й СССР мусить здати рахунок із доконаних кривд, бо такий космічний принцип, і поневолені народи нарешті дістануть їм належне Боже і людське право на самовизначення. І так станеться! Божа Правда запанує на землі!" (ст. 169).

Гарно видану книжечку д-ра Ю. Химинця збагачують „Примітки", в яких він наводить важливіші джерела до поодиноких розділів своєї праці (ст. 170-174), що надають їй бодай частинно наукового характеру. Працю довершує „Покажчик імен і місцевостей" (ст. 175-187), для легшої орієнтації читача.

Із наведеного змісту ми можемо зрозуміти, чому автор назвав свою працю „спостереженнями", а не споминами. До його особистих споминів можна віднести тільки меншу частину праці, й вона дає цінний вклад в сучасну закарпатську мемуаристику. Чи не найцікавіший тут розділ: „Закордонна делеґація Карпатської України" (ст. 60-89), що її сам автор організував з початком жовтня 1938 р. у Відні, і сам її очолював. Інші питання, пов'язані з Карпатською Україною, автор, бувши головою крайової екзекутиви ОУН, розглядає під кутом ОУН-івської ідеології, з чого часом виходять однобічні висновки та загострені оцінки чи спостереження.

Правда, праця д-ра Ю. Химинця не є наукова праця, й тому він мав право йти своєю дорогою, щоб дійти до своїх висновків-спостережень. Як читаємо у „Свободі" (ч. 48, з 14-го березня 1984 р., ст. 5): „Д-р Ю. Химинець сподівається, що його книжка не тільки кине світло на мало або зовсім невідомі дотепер події..., але причиниться до продовження, а подекуди відродження, за його словами, „того духа і тієї могутньої сили, що так пірвали були за собою тоді ще навіть не цілком свідомого закарпатця й дали йому такий гарт, що він майже без зброї ішов відважно і по-геройськи боронити свій край і свій нарід".

Книжка д-ра Ю. Химинця-це звеличення і відзначення 45-річчя проголошення Карпатської України. Це цінний вклад в новітню історію того клаптика української землі, що сторіччями боровся за своє національне „я" й нарешті 15 березня 1939 р. проголосив перед світом, що Закарпаття це — українська земля, та що воно є невід'ємною частиною Соборної України.

Книжку можна замовляти пишучи на адресу: Chiminec, 167 High St., Passaic, N. Y. 07055.

Човен в СССР і безпека державних кордонів

На берегах Чорного моря літом збираються мільйони людей на пляжах і у воді. Але ось Балтійське море і Фінська затока — порожні, пустеля. Чому в СССР люди не цікавляться водним спортом? Чому в Ялті нема яхт-клюбу, ані стації човнів? Ціла морська панорама чиста. Видно тільки катери та теплоходи. На віддалі 12 миль від берега проходить невидимий державний кордон. Власне тому заборонено мати індивідуальні човни вздовж берегів Совєтського Союзу, а їх кілька тисяч кілометрів.

Чорне море — порожне. Величезні маси цілющого морського повітря марно пропадають. А здоровельні властивості кримських берегів власне у морському повітрі. Це кращий в Европі курорт для хворіб легенів. Сухе повітря Криму тече до моря і в прибережній смузі ще не стало вогким, під впливом сонця і морської води набирає особливий комплекс йонів, що стимулюють хворий і здоровий організми людини. Це сухе сильно йонізоване повітря просто над водою — головна лікувальна сила Криму.

Одначе цілюще море недоступне. На обрії патролюють прикордонні човни,

(Продовження на ст. 4)

Василь Ящун

КНИГА МОНУМЕНТАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛЬНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Першим ректором УТУ був тодішній голова НТШ проф. д-р Василь Щурат, а другим ректором д-р Маріян Панчишин. Університетські виклади відбувалися по цілому місті — по українських установах, в пивницях, приватних мешканнях професорів, а то й на вільному повітрі під голим небом на Кайзервальді чи в забудуваннях св. Юра. Звичайно, у зв'язку з поліційною небезпекою, місця викладів постійно мінялися.

Найбільші трудноші були з ляборaторіями та медичними просекторами. Та вже правдивий клопіт мав д-р Панчишин щодо забезпечення студентів анатомічними препаратами. Тут поставали такі майже непоборні труднощі: поперше, спокійно без перешкод виконувати секції людського трупа, а потім ще більша трудність — де взяти його? На щастя, матеріял зумів нелеґально доставляти з польського державного університету д-р Панчишин, де він, як колишній асистент медичного відділу, мав знайомства. Небезпека такого „підприємства" була та, що переховування людського трупа (бувало й так!), чи навіть частини його поза установами було протизаконним. Та не зважаючи на це, завдяки високій ідейності другого ректора університету та його бажанню подолати всі труднощі, українські медики після закінчення другого року медицини на УТУ були так добре підготовані, що пізніше були цілком добре підготовані для продовження своїх студій на закордонних університетах. Крім медичного факультету, існували ще філософський, юридичний, та технологічний факультети.

Але предбачувані труднощі поступово спричинювалися до того, що неможливо було вже продовжувати навчання в УВУ без того, щоб не понизити якости навчання. Крім того, все більше посилювалися поліційні переслідування та арешти української інтеліґенції. Усі ці та інші непереборні проблеми довели до того, що від липня 1925 року Український Таємний Університет перестав існувати...

У другій частині збірника читаємо цікаву статтю-спогад д-ра Павла Пундія про свого вчителя — славного професора і лікаря Маріяна Панчишина. Виявляється (а про це свого часу писав також д-р Роман Осінчук), що батьки М. Панчишина були настільки бідними (на жаль, не подається чим займався його батько), що вони неспроможні були з матеріяльного боку дати змогу йому здобути відповідну освіту. Тому, сусіди-поляки, запримітивши великі здібності в бідного хлопчини Маріяна, вирішили заопікуватися ним, пісдавши його до польської школи (і, можливо, при тому сподіваючись перетягнути його на польську сторону, хоч, як знаємо, так не вийшло).

„Я особисто, — пише д-р Пундій, — довідався про проф. Панчишина ще малим хлопцем, коли моя мати, хворіючи на шлунок, їздила з батьком до Львова, щоб дістати лікарську допомогу в нашого д-ра Панчишина. І дійсно його ліки і дієта її вилікували, бо вона живе й до сьогодні, маючи 81 рік".

У відділі про спомини про лікарів довідуємося про цікаві, мабуть, далеко не всім нам відомі факти та події. Наприклад, один з наших сучасних лікарів — д-р Василь Лукаш був особистим лікарем аж трьох американських президентів — Ричарда Ніксона, Ґералда Форда та Джиммі Картера. Народжений в українській родині в Детройті 1931 року і, здобувши титул доктора медицини в Мичиґенському Державному Університеті, д-р Лукаш уже на 33-му році свого життя став завідувачем відділу ґастроентерології Державного Медичного Центру Морської Фльоти в Бетезді. Тут своєю працею він привернув увагу Білого Дому, куди його було запрошено бути особистим лікарем президента Ніксона, а потім також його наслідників — президентів Форда та Картера. За заслуги д-ра Лукаша нагороджено титулом контрадмірала. Від 1974 року він є професором медицини університету Джорджа Вашінґтона у Вашінґтоні.

Також там довідуємося, що понад 500 років тому, а саме, 1481-го року ректором відомого Больонського університету в Італії став українець — уродженець міста Дрогобича Юрій Крамарка, відомий в літературі як Юрій Дрогобич. Поруч з діяльністю ректора та викладача астрономії, Юрій Дрогобич писав також і наукові праці. Викладачі астрономії, або астрології в Больонському університеті складали щороку т. зв. прогностики й календарі про рух плянет. Одним із авторів таких прогностиків, — як пише автор статті Віктор Маєрник, — був Юрій Дрогобич. Наприклад, у прогностику на 1483 рік Дрогобич пише про розташування сонця й плянет, вираховує фази місяця протягом 1483 року, час двох місячних затемнень, і т. д. Також до наших наших часів дійшов прогностик Дрогобича з ділянки географії про те, що міста Львів та Дрогобич належать не до Польщі, а до Руси, під якою він розумів „Руське королівство". Юрія Дрогобича вважають одним з визначніших учених тодішньої Европи. Помер він у Кракові 1494 року, проживши всього 44 роки (хоч точної дати його народження не виставлено).

Багато в збірнику подається відомостей про успіхи нашої молоді в таких ділянках, як медицина, дентистика, фармацевтика та навіть музики (наприклад, доктор музики Юліяна Осінчук — донька відомого нашого лікаря д-ра Романа Осінчука). Короткі біографічні дані про них ілюстровані їхніми фоотзнімками.

Але „медичний архів" не був би повним, якби в ньому не було подано про тих наших незабутніх діячів і працівників в ділянці медицини, які в останніх роках вже відійшли від нас. Серед них знаходимо широкі згадки про таких заслужених працівників української здоровоохорони і медичної науки, як д-р Ярослав Гинилевич — сотник і лікар Української Галицької армії і професор медицини якого за багаторічне очолення Української Медично-Харитативної Служби на еміґрації Папа Павло VI-ий 1964 року нагородив титулом Лицаря-командора Ордену св. Сильвестра Папи. Д-р Ярослав Воєвідка — доцент медичного факультету Львівського університету, визначний лікар і громадський діяч. Д-р Михайло Данилюк — широковідомий лікар-хірург, асистент-професор хірургії медичної школи Міннесотського університету та в 1970-74 роках головний контролер Українського Народного Союзу. Він також автор лікарського довідника

(Продовження на стор. 3)

ВИСЛІД ЧЕТВЕРТОГО БІБЛІОГРАФІЧНОГО КОНКУРСУ УНІГУ

Комісія Четвертого Бібліографічного конкурсу УНІГУ, що його фундаторами стали св. п. Володимира та д-р Микола Ценки з Філядельфії, подає до загального відома, що:

до визначеного терміну, 1-го березня 1984 року, надійшло на конкурс п'ять праць. Три із надісланих праць не відповідали встановленим вимогам конкурсу і не могли бути взяті до уваги (дві тому, що вони були вже друковані раніше, одна тому, що це була збірка перекладів, а не бібліографія). У висліді, предметом критичного розгляду комісії були тільки дві бібліографічні праці.

Комісія рішила одноголосно не-признати нагороди Ценків ні одній, ні другій із надісланих бібліографічних праць, з уваги на їхні поважні методологічні та технічні недоліки.

Нерозділена сума цьогорічної нагороди буде додана до фонду П'ятого бібліографічного конкурсу УНІГУ в наступному академічному році.

Комісія Бібліографічного Конкурсу УНІГУ

Марта Тарнавська, голова
Пенсильванійський університет

Осип Данко
Єйльський університет

Едвард Касинець
Нюйоркська публічна бібліотека

Книга...

(Закінчення зі стор. 2)

„На медичні теми". Д-р Людомир Дмоховський — український лікар, який виростив вірус ракової клітини, д-р Василь Кархут — відомий не тільки як лікар, але також як письменник, патріот і пластун. Д-р Степан Гик, який отримав також диплом магістра прав та був меценатом фундації Українського Вільного Університету (УВУ); д-р Богдан Зеновій Гук-Скала — провідний член революційної ОУН та старшина УПА, та багато інших наших фахівців та громадських діячів.

Як зазначив у своєму вступному слові д-р Пундій,— „Український Медичний Архів" не має на меті конкурувати" з журналом „Лікарський Вісник", який завдяки старанням його редактора — визначного українського лікаря д-ра Павла Джуля залишається і далі престижевим журналом Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроєкт ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформаціями до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS IN UKRAINE
43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

Річні збори УЗО Клівленду

Клівленд, Огайо. (смб). — У п'ятницю, 18-го травня ц.р., Українські Злучені Організації (УЗО) відбули тут у залі Дому Кредитової Кооперативи „Самопоміч" свої річні звичайні Загальні збори.

Збори відкрив голова уступаючої Управи УЗО д-р Богдан Футей, який недавно був призначений на важливий урядовий пост у Вашінгтоні. Він висловив своє вдоволення з приводу „повороту домів" до клівлендської української громади, що її він тут на протязі останніх 11 років очолював на пості голови УЗО. При тому він зазначив, що, порівнюючи з іншими українськими громадами на сході ЗСА, з якими він останньо зустрічався, громада українського Клівленду, мабуть, і не свідома того, які ідеальні відносини й обставини вона тут має, та що конструктивний підхід до проблем допоміг їй, принаймеше досі, зберегти єдність. Цей стан громади треба зберегти, не зважаючи на всі проблеми розходжень „на верхах". Далі згадав він про трудноші резолюцій в справі голоду в Україні, що їх внесено до Сенату й Конгресу ЗСА від двох наших репрезентацій, та що вони, як можна було передбачувати, зустрілись із загрозою відкинення, якщо для у тому напрямі не буде скоординовано й об'єднана. Тому він закликав присутніх на залі 65 делегатів від 43 організацій та установ зберегти співпрацю всіх компонентів цієї громади й надалі вести цілову дію на внутрішньому й зовнішньому відтинках, кермуючись конструктивним підходом до проблем і взаємною толерантністю та пошаною. Ці думки уступаючого голови Збори прийняли оплесками.

Зборами проводила обрана Президія в складі: мгр Василь Ліщинецький, предсідник, проф. д-р Михайло Пап, заступник предсідника, і Степан Кікта, секретар. Вичерпні звіти референтів уступаючої Управи віддзеркалювали многогранну активність Управи УЗО у звітньому часі. Після звітів слідувала дискусія, в якій брали участь: д-р М. Мичковський, В. Мудрак, ред. Р. Данилевич, І. Кашубинська, д-р М. Грушкевич, О. Блашків, Д. Городиська, інж. Е. Палка, С. Бура та інші.

На внесок Контрольної комісії уділено абсолюторію уступаючій Управі із прийняттям внеску д-ра М. Грушкевича, щоб уступаючому голові висловити особливе признання за 11 років праці на пості голови УЗО, що присутні прийняли акляцією.

Після цього приступлено до вибору нової Управи УЗО, яку обрано в складі: мгр Василь Ліщинський — голова; проф. Юрій Кульчицький -перший містоголова й голова Комітету оборони доброго українського імени; Роман Возняк -другий містоголова й референт Українського Народного Фонду; Павло Присяжний - секретар; Маруся Проць — англомовний секретар; Дмитро Струс — референт фінансів; інж. Юрій Самійленко — референт зовнішніх зв'язків; Степан Кікта — редактор Ювілейної Книги УЗО; Маруся Попович (УЗХ) — зв'язкова до управи Культурних городів Клівленду; Софія Бура (ОЖ ОЧСУ) — пресова референтура; Ольга Дем'янчук (СУА) та вільні члени: д-р Богдан Чепак, Василь Мудрак, інж. Е. Палка, Ігор Махлай, мгр Степан Воляник та Мирослав Почтар, який остаточно погодився прийняти обов'язки імпрезового референта. Одне місце в Управі зарезервовано для репрезентанта ТУСМ. Контрольну комісію УЗО очолив д-р Б. Футей і до неї ввійшли інж. Г. Завадівський та д-р З. Голубець.

Заключне слово виголосив до присутніх містоголова зборів проф. д-р Михайло Пап. Погратулювавши новообраному голові В. Ліщинському, він підкреслив важливість збереження єдности в громаді та конечність пожвавлення ділової співпраці всіх складових частин нашої спільноти, щоб у цей час суцільного ворожого наступу на українство в Україні не витрачувати енергії на зайві спори, але концентрувати усі сили на боротьбу з ворогом. Присутні прийняли ці думки довготривалими оплесками.

У внесках і побажаннях відмічено потребу акцій: створення репрезентативного й ділового церковно-громадського ювілейного комітету Клівленду для відзначення 1,000-ліття християнства в Україні; загальна підтримка ювілейного відзначення Тижня Поневолених Народів, яке відбудеться в Клівленді в суботу, 21-го липня 1984 року; матеріяльно й морально підтримати український Музей-Архів Клівленду, забезпечуючи йому дальше існування і розвій; завершити видання ювілейної книги УЗО; подбати про дальше ефективне забезпечення українських пам'ятників у Культурному Городі Клівленді, де стоїть теж монументальний пам'ятник Лесі Українки; дати підтримку обороні І. Дем'янюка, неправильно засудженого на підставі фальшивого совєтського документу, справа якого знову у процесі відкликуапеляції; подбати про створення гурту репортерів-дописувачів із рядів української молоді, який підготовляв би дописи до української преси про життя і працю в громаді.

На закінчення зборів голова В. Ліщинський подякував усім за довір'я та підкреслив своє власне глибоке переконання, що тільки конструктивна співпраця всіх складових частин громади може забезпечити їй дальший ріст і допомогти виконати те важливе завдання, яке стоїть перед нею.

Перше засідання новообраної Управи УЗО відбулося 29-го травня ц.р.

Відкриття пам'ятника жертвам Великого Голоду в Україні

Посадження дубу у 50-ліття голоду в Україні.

Заходом Проводу Громадського Комітету в Бриджпорті, Конн., у складі А. Фалька, В. Пелещука та Р. Гайди, при участі місцевих громадян, відбулось 14-го квітня ц. р. урочисте засадження дуба, 20 стіп високого, в пам'ять 50-ліття страшного голоду в Україні в 1932 1933 роках, під час якого загинуло сім мільйонів українського народу.

Посаджено дуба на площі університету Сейкред Гарт урочисте відкриття пам'ятника жертвам голоду, який благословлять католицький парох о. Я. Шуст і православні настоятелі парохій— о. А. Яковченко та о. А. Ляшинський при участі наших місцевих громад і всіх організацій у Бриджпорті.

Комітет і отці апелюють до всіх членів, щоб прибули і взяли участь в урочистому відзначенні незабутньої трагедії українського народу.

У суботу, 7-го липня ц. р., о год. 11-ій перед полуднем відбудеться там побіч засадженого ...

Людина та її доля

(В 10-річчя смерти д-ра Романа Форостини)

Цей спогад про Покійного переслала вдова по ньому, Марія Форостина. Написав його теж покійний вже письменник Михайло Островерха.— **Ред.**

Св. п. д-р Роман Форостина

Людська доля химерна, а надто, коли ця людина—українець. Тоді життєві бурі, а то й бурезлами метають нашою людиною на всі сторони, і лише при витривалості волі та при ласці Бога така людина втримується на поверхні життя. В Україні були і є тисячі таких наших одиниць; не бракує їх і в розсіянні. Ніхто на них не звертав і не звертає належної уваги і не придивляється до їх духової, моральної вартости, і вони зникали та й зникають із овиду життя, стають невідомими героями того ж життя.

Один із таких забутих є мій приятель—суддя, адвокат, а найрадше музика, д-р Роман Форостина. Одну й другу професію виконував він із наставленням музики. Його походження вельми цікаве. Він у своїх спогадах подає: народився він 27-го січня 1893 року в Старім Самборі. Його батько Микола був сином учителя; дід Романа Форостини, а батько Миколи, був заможний, і сина Миколу посилав до німецької гімназії у Стрию. Батько Романа Микола брав участь—як вояк—у воєнній кампанії Австрії проти Туреччини, в Боснії й Герцоговині, у 1878 році. Мати Романа Кикилія походила з німецької родини Маттлер-Бокель. Були це німецькі колоністи, які за часів цісаря Йосифа II переселилися в околиці Нового Санча.

В 1914 році, з вибухом війни, Романа, що мав три роки правничих студій, забрали до війська. Послали його до старшинської школи у Фельдбах-Штаєрмарк, де він здибався з Оленою Степанівною, яка була тоді у чині кадет-аспіранта. В січні 1915 року Роман Форостина вже був в Карпатах на фронті. Згодом він опинився у московському полоні.

З вибухом російської революції полоненим стало життя вільніше. І тоді Роман Форостина почав виявляти музичні прикмети: став акомпаньятором на концертах і солістом. По всяких інколи прикрих перипетіях полоненого Роман Форостина повернувся додому в Самборі. Мавши за собою вже три іспити права ще до початку війни в 1914 році, він взявся далі студіювати право і приготовлятися до іспитів, які і зробив у „снізику руськім" у професорів Верганівського і Стебельського.

Прийшов Чин і Перший Листопад 1918 року. Романа Форостину назначили на команданта залізничного двірця у Самборі. З Українською Галицькою Армією відбув він усю—і з плямистим тифом—кампанію до кінця.

Після того Роман Форостина повернувся до Галичини, яку вже зайняла Польща. Закінчив правничі студії і як правник став до праці. Та його „греко-католицтво" спричинило те, що його польська влада переносила з місця на місце. Роман Форостина покинув суддівництво й перейшов на адвокатуру. Але й тут поляки не залишили його у спокої.

Друга світова війна застала його у Добромилі, і з нею нове горе—прихід совєтів. Але він при всіх великих небезпеках опинився на Заході. На деякий час Роман з дружиною Марією і з донею Лідією поселився у Швеції; згодом він переселився до Аргентини, де з родиною жив в місті Кордові. Доня Ліда на шкільну візу поїхала до ЗСА в Толедо, Огайо, в коледж. Так доля розірвала родину.

Тут, у Кордові, Роман Форостина поринув увесь у те життя, до якого завжди рвалася його душа, його серце: він віддався музиці. Пізнав він музичний світ, і цей світ оцінив музичні здібності Романа Форостини. Роман увійшов у той світ. Він брав участь у концертах як піяніст. Виступав на концертах разом із славними мистцями естради: із співачкою Де Арая, скрипалем Люсієно Вальдеро. Читаємо в рецензіях, що Роман Форостина „Бриллянте піяніста україніно".

В Кордові Роман Форостина дістав від Музичного Інституту ім. Л. Бетговена диплом професора фортепіяно і композиції. З цим осягом прибув він до ЗСА, де устатковувався на нове життя.

В тому часі в ЗСА, докладно, в Ню Йорку та у Філядельфії, за почином Романа Савицького і його співдумців заснувався Український Музичний Інститут—УМІ. Роман Форостина, тоді у Трентоні, Н. Дж., організував відділ цього інституту і став у ньому професором фортепіянової гри. З „Пропам'ятної Книги Українського Музичного Інституту в Америці" з нагоди п'ятиліття існування УМІ, що вийшла в 1959 році, і де є прецінні статті історичної вартости, довідуємося, що з іншими музичними силами—жваву участь брав і Роман Форостина.

Та його неспокійна вдача: удосканалювати, поглиблювати своє музичне знання, схилила його до того, що він почав студіювати гру на органах, навчаючись кілька літ у академії „Американської Гільдії Органістів". Незабаром став блискучим концертового засягу органістом. У цьому часі він познайомився зі славним піяністом-органістом Люісом Ясільло, і це знайомство стало дружбою, що сповнювало всю істоту Романа Форостини, внеслим змістом його життя. Не раз у розмові з приятелем-колегою на музичні теми він сходив на Й. С. Баха, Гайдна, Генделя та інших творців музики. Як органіст Роман Форостина давав концерти, його запрошували і до інших американських церков з концертами на органах.

Роман Форостина також цікавився політикою Америки і світу та шукав контактів з тими, що політику творили і унапрямлювали. Він мав постійні і міцні зв'язки з законодавцями, особливо підтримуючи ці зв'язки листовним шляхом, ведучи переписку з конгресменами, з сенаторами в політичних справах України, її сучасного підмосковського стану.

Роман був патріотом-громадянином, належав до різних товариств українських і американських.

І в такій напрузі рухливости, творчости увірвалася нитка життя Романа Форостини в 1974 році. Та життя людини—це часто мигунець у просторах Всесвіту Всевишнього Творця.

Михайло Островерха

Відвідини шкіл релігійного навчання в Ню Джерзі

Дня 19-го травня ц. р. Сестра Єроніма, ЧСВВ, директор Бюра Релігійного Навчання при Митрополичому Центрі, відвідала школу релігійного навчання при парафії Різдва Пресвятої Богородиці в Ню Бранзвику, Н. Дж. Отець парох Роман Мірчук вчить всі кляси в суботи від 9:30 ранку до 12:30. Науку викладається українською мовою і англійською для дітей, що слабше розуміють українську мову. Всіх дітей в школі є 30. Крім цього, 4-ий Відділ Союзу Українських Жінок провадить садочок для передшкілля від 3-5 літ українською мовою.

Кляси українознавства провадять д-р Богдан Ракочій, директор, Дарія Цакомброн, Надія Ниника і Ростислав Ратич. Англомовних дітей приготовляють до Першого Св. Причастя Захарій і Сузанна Лаврики. Діти вчаться молитви українською мовою. До навчання вживається церковні молитви видавництва „Голосу Спасителя". Діти користають з нагоди навчитися своєї рідної мови, обряду й традицій у своєрідній атмосфері української школи.

Парафіяльна програма навчання релігії й мови відбувається в суботу по обіді від 1:30 до 3-ої години в Менвиллі в парафії св. Михаїла. Отець парох Мірчук викладає обидвома мовами щосуботи.

При парафії існує садочок передшкілля для малих дітей від трьох до п'яти років життя. Програмою керує Марія Гаврилюк. Діти учащають на науку з дальших околиць і пильно вчаться, хоч приміщення покищо не вистачаюче на кляси. Парафія сподівається невдовзі розпочати будову нового центру церкви й школи та поширити кімнати на кляси.

Н. Н.

В ПЕРШУ СУМНУ Й БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ, як з волі Божої відійшов від нас назавжди, Незабутній і Найдорожчий

бл. п.
АНТІН СЛИЖ
Д-Р ФІЛ., ПРОФ. БІОЛОГІЇ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

- в церкві св. Михаїла в Менвіл, Н. Дж., в понеділок, дня 18-го червня ц. р. —год. 8:00 ранку;
- в катедрі св. Миколая в Чікаґо, Ілл., у вівторок, дня 26-го червня ц. р. — год. 8:00 ранку;
- в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., в четвер, дня 28-го червня ц. р. — год. 6:30 ранку;
- в церкві св. Андрія Первозванного в Мюнхені, Німеччина.

Про молитви й добру згадку про Покійного просить

РОДИНА

Ділимося пресумною вісткою з Родиною і Приятелями, що в неділю, 13-го травня 1984 р. упокоїлася в Бозі після довгої недуги в Чікаґо, Ілл.

наша Найдорожча ДОЧКА

бл. п.
ОЛЬГА
з роду СТЕБЕЛЬСЬКА,
заміжня
ВІЛЬЧИНСЬКА

ПОХОРОНИ відбулися дня 16-го травня 1984 р. з української католицької церкви св. Йосифа в Чікаґо, на цвинтар св. Йосифа в Рівер Ґров, Ілл.

Горем прибиті:

родичі — МИХАЙЛО і ПАЛАГІЯ СТЕБЕЛЬСЬКІ
муж — ЛЮЇС ВІЛЬЧИНСЬКИЙ
брати— МИРОН з родиною, РОМАН і ІВАН
вуйки— ГРИГОРІЙ ІВАНІВ з родиною,
НИКОЛА ІВАНІВ з родиною
МИХАЙЛО ІВАНІВ з родиною
тітка — АННА КОРБИЛА з родиною,
хресна мама МАРІЯ БОРЕК з родиною
і стрийко МИХАЙЛО ЯЧИШИН з родиною — усі в Канаді
тітки — ТЕОДОЗІЯ І ТЕКЛЯ з родинами в Україні
та дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

Просимо Родину і Знайомих про молитви за упокій душі Померлої.

Дня 11-го червня 1984 р., по довгій і тяжкій недузі упокоївся в Бозі на 56-му році життя у Клівленді, Огайо

бл. п.
МИХАЙЛО
МОРОЗИНСЬКИЙ

У невимовному смутку:
дружина — ЕДІТА
дочки:
ВІКТОРІЯ БЕЧКА з мужем ТОМОМ та дітьми ЛІЄЮ і НІНОЮ
ДІЯНА, НАТАЛІЯ
теща — ЮЛІЯ ХОЛОДНЯК

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими в усіх державах, що по недузі серця відійшов у Вічність

бл. п. д-р мед.
АНДРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
ПЕДА

на 87-му році життя, 28-го квітня 1984 р.

Полишив в болючім смутку:
дружину — МАРІЮ
сина — АНДРІЯ
дочку — КАРІН
ЗЯТЯ, ВНУКІВ і ПРАВНУКА

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

акції „один член кожного місяця, або 25 під час календарного року". Ця акція була ведена на протязі минулого року, що був ювілейним роком союзових видань.

У неділю вранці всі учасники конференції і гості взяли участь у Богослуженні в місцевій українській католицькій церкві Св. Тройці, яку спеціяльно для союзівців відслужив парох о. д-р Б. Волошин, відтак далі продовжувались наради.

Першим промовляв головний секретар Володимир Сохан на тему „Новості та пляни покращення союзового забезпечення". Доповідач сконденсовано дав дуже корисні інформації про загальну працю Рекордового Відділу, а головно про пляни для впровадження нових кляс забезпечення. Відтак керівник конференції С. Гаврищ запросив до слова заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, який виголосив надзвичайно цікаву доповідь про „90-річчя Українського Народного Союзу".

По доповідях голови Округ мали ряд питань; відтак проведено підсумки нарад, а всім учасникам конференції за участь висловив подяку головний секретар В. Сохан. Господар нарад С. Гавриш на прощання пригадав, чого очікуємо від голів у ювілейному році Батька Союзу. Він пригадав про квоти Округ, як також про акцію, щоб в ювілейному році не було ні одного відділу, що не придбав би нових членів.

Як вже згадано, в конференції брали участь представники 22-ох Округ, а саме: головна радна Анна Гарас, Округа Лігай Веллі; мгр Богдан Ясінський, Округа Балтимор; Володимир Гетьманський, Округа Бостон; Михайло Ольшанський, Округа Чикаго; мгр Василь Ліщинецький, Округа Клівленд; головний радний Роман Татарський, Округа Дітройт; Володимир Білик, Округа Джерзі Сити; головна радна Текля Мороз, Округа Монтреаль; д-р Михайло Снігурович, Округа Ню Гейвен; Микола Хоманчук, Округа Ню Йорк; Іван Хомко, Округа Пассейк; Михайло Захарко, Округа Перт Амбой; Петро Тарнавський, Округа Філядельфія; головний радний Андрій Джула, Округа Піттсбург; головний радний Володимир Гавриляк, Рочестер; Тимко Бутрей, Округа Твердого Вугілля-Шамокін; Іван Чопко, заступник голови, Сиракюзи-Ютика; Василь Шаран, Торонто; Павло Шевчук, Округа Трой; Василь Стефурин, Вілкс-Беррі; мгр Іван Геврик, голова Контрольної комісії, Вінніпег, захід Канади; Леон Гардінг, Вунсакет; Стела Волошин, Янгставн.

Не зважаючи на те, що конференція відбулася у перших днях червня, голови Округ з традицією привезли поважне число аплікацій нових членів, які передали головному організаторові С. Гавришові. Перед закінченням конференції в імені усіх учасників д-р Михайло Снігурович висловив подяку й признання членам Екзекутиви за добре приготування конференції та вміле її переведення.

Підсумовуючи перебіг майже дводенних нарад „союзових амбасадорів" з 23-ех Округ, слід підкреслити, що наради проходили в справжній братерській атмосфері. Всі присутні представники Округ мали нагоду висловити свої думки, жалі, побажання і давати пропозиції, але у всіх провідною думкою було загальне добро Союзу. Присутні присвятили час для намічення плянів відзначення світлого ювілею 90-річчя УНСоюзу. Згідно з їхнім звідомленнями, майже всі Округи плянують святочно відзначити ювілей Батька Союзу.

Українці і нова бібліотека у Форт Лодердейл

Форт Лодердейл—це чудове місто на східньому побережжі Фльориди. Власне в цьому місті збудовано чудовий будинок вартости 42 мільйонів долярів для публічної бібліотеки. Це надзвичайно модерна та прекрасна будова з усіма вимогами XX століття.

Маленька горстка українців у Форт Лодердейл взяла участь у відкритті цієї бібліотеки.

Вже три місяці перед відкриттям дирекція бібліотеки звернулася до Наталки Угляр, щоб ми, українці, взяли участь при відкритті бібліотеки. Н. Угляр у порозумінні з ОЖ ООЧСУ та Українським національним хором під управою М. Івашка (який приміщується при Українському Культурному Центрі в Голливуді) рішили взяти участь у відкритті бібліотеки.

Щодня протягом цілого тижня відбувалися церемонії для різних важливих гостей.

Від нас українців С. Козій і Н. Угляр приготовили виставку українського мистецтва вже 28-го квітня ц.р. Виставка була призначена на довший час. У п'ятницю, 4-го травня, відбувся вечір-бенкет організацій. Кожна організація мала право вислати дві особи для презентації. Від українців на бенкеті брали участь Роксоляна Мартин і Н. Угляр.

Тому, що у бібліотеці книжок української тематики майже немає, Р. Мартин подарувала зі своєї власної збірки два томи англомовної української енциклопедії з великим підписом від української громади.

В суботу, 5-го травня, членкині ОЖ ООЧСУ—Н. Мудрейко, І. Яремко та С. Козій вже від ранку почали приготовляти другу мистецьку виставку своїх експонатів. Тут знову для українців було призначено велике місця на 5-му поверсі.

Виставка під кожним оглядом була надзвичайно гарно і естетично влаштована. Можна було бачити мапу України, українські різьби, вишивки, кераміку, писанки, українську бандуру і т. п.

Того самого дня о год. 3-ій по полудні Український національний хор під дириґентурою М. Івашка проспівав п'ять пісень. Перед кожною піснею інж. В. Полярний давав пояснення, щоб присутні могли зрозуміти зміст пісень.

Американські глядачі позитивно оцінили наші досягнення, які були приготовані нашими жінками. Вони оцінили їх культурну вартість та почали більше цікавитись українцями на Фльориді. Багато з них дотепер ніколи не чули про Україну.

На форумі величавої бібліотеки у Форт Лодердейл посіяно перше зерно правди про Україну.

Петро Ванаш

Пишуть...

(Закінчення зі стор. 2)

його словами закінчив свою блюзнірську, низькопоклонну статтю, данину Москві і КҐБ: ,схаменіться, будьте люди, бо лихо вам буде"!".

На жаль, цієї дуже вишуканої, підшитої емоціями совєтської пропаґанди левад й інших, не надто розуміють на Заході, де вважають, що тільки через переговори, толерантність до совєтської системи, промовчування її злочинів тощо — вільний світ може якось існувати і оминути війну, яка може бути катастрофою для цілого світу. Може й тому Москва так завзято виступає проти президента Роналда Реґена, бо він один з перших американських президентів розкрив правдиву суть комуно-московської імперії і її приховані цілі, а найголовніше, заставив її перейти з наступальних офензивних, на оборонні позиції.

Ніхто вже сьогодні не сумнівається, що тверда американська політика, дозброєння Америки і пляни наступу демократії на комунізм Москви, явно послабили гін московського імперіялізму, його проникання в інші країни світу. Центральна Америка, яка згідно зі совєтськими плянами вже давно мала стати жертвою комунізму, є наглядним цього доказом.

Можливо тому посилилася антиамериканська пропаганда Москви, в ланцюгу якої О. Левада є тільки маленьким коліщатком. Яка страшна дійсність. О. Левада і йому подібні мусять писати під диктат. Властиво таким людям треба тільки співчувати.

ПАНАХИДА ЗА О. ТИХОГО

Заходом Окружної Управи Союзу Українок в неділю, 17-го червня, зараз після Святої Літургії, о год. 10.30 ранку, в православній церкві св. Покрови, при 6627 12-та вул., відправиться Панахида в пам'ять українського правозахисника Олексія Тихого.

Окружна Управа закликає всіх союзянок та громадянство взяти участь в поминальній відправі.

ГАВІЄР ПЕРЕЗ ДЕ КУЕЯР, генеральний секретар Об'єднаних Націй, повернувся до Ню Йорку з поїздки до Єгипту, Сирії, Ливану, Йорданії і Ізраїля, скрізь турбуючись справою привернення миру й недоторкальности кордонів Ливану, половину території якого вже два роки окупував Ізраїль. На жаль, його місія не повелася, бо Ізраїль не хоче відтягнути свої війська з південного Ливану, а Сирія також не бажає забратися з тих ливанських теренів, які є під контролем її війська.

Виставка творчости Рема Багаутдина в Лос Анджелесі

Після успішних мистецьких виставок у всіх найбільших українських скупченнях ЗСА і Канади, мистець металопластики і шовкографії Рем Багаутдин загостив і до Лос Анджелесу і протягом десяти днів, почавши від суботи, 19-го травня, до понеділка, 28-го травня, виставив нам понад 30 своїх праць на металі та, крім того, 10 ікон і 10 праць шовкографії.

Виставка його праць відбувалася у мистецькій ґалерії Дарії Чайковської при домі Українського Культурного Осередку, і своєю оригінальністю та мистецько-естетичною красою зацікавила та полонила увагу численних наших лосандфелівців, які відвідували цю прекрасну виставку.

Бадьорий та життєрадісний Р. Багаутдин уродженець Казані, столиці Татарської республіки, був закинений совєтською владою в дім „безпритульних" на Україну, де він виростав і черпав українську духовість. І тому не дивно, що після довгих років у Києві, де він закінчив Академію мистецтва, його творчість випромінювала українську духовість у всіх її деталях: формах, кольорах, а особливо у своєму широкому розмахові та глибокому змісті.

Коли ви зупиняєте свій погляд на одному з його високомистецьких творів, ви мимохіть відчуваєте в ньому неначе віддзеркалення душі його творця і „архітекта". Ви бачите в кожному з його творів глибоку ідею, візію та пошук за чистою красою. Перед вами воскресають давні славні епохи нашого народу, багатирі землі української, славні лицарі та володарі могутньої Руси-України, безмежні лани та степи, небесна блакить та чар нашої природи. І всю цю божественну красу заквітчує образ неначе античних богинь — українських чарівних красунь. Крім того, що мистецький стиль Рема Багаутдина має дещо схожости зі стилем творчости Ель Ґрека, особливо у постатях зі староканяжої доби, одначе помітна відсутність тієї середньовічної понурости та притемнених кольорів, які в Рема Багаутдина замінені у своєрідний, так би мовити, український барокко, де все наповнюється українською стихією, гармонійністю легких кольорів, плавно-елястичних-ліній, радістю і любов'ю до життя та до природи. Відсутність образів періоду кріпаччини та „оплакувань нашої долі" відкидає питоме нам почуття „жалю" та вічного песимізму, і коли ви закінчуєте оглядини праць цього небуденного українського мистця, з яких випромінює на нас вся наша історія, традиції та наша культура, ви неначе наповнюєтесь новою вірою в українську людину, вірою в нашу неминучу перемогу над злими силами та в нашу державність. Крім віддзеркалення у своїх працях широкої, горіючої радістю та оптимізмом віри у нашу велич і славу, ви відчуваєте у кожній з них відсутній у багатьох сучасних мистців, елемент тонкої естетики і гармонійности.

Ми вітаємо талановитого українського мистця Рем Багаутдина на вільній землі Вашінгтона, куди добра доля завела його на сталий побут та вільну творчу працю, тому що мистці такі як він є небуденними та рідкісними в історії нашого народу, як також і серед інших народів. Ми вдячні йому і його дружині п-і Ґіні, що завітали до наших тихоокеанських каліфорнійських порогів та дозволили нам провести незабутні хвилини духово-естетичної насолоди під час цієї небуденної виставки мистця металопластики та шовкографії.

Ми певні, що ця перша гостинна виставка мистця в Лос Анджелесі не буде останньою, і ми знову будемо вітати його з дружиною у Мистецькій Ґалерії Д. Чайковської.

Д-р Святополк Шумський

Новий український ветеринар

З особливою парадою найстарший факультет ветеринарної медицини у ЗСА при Пенсильванійському університеті у Філядельфії відзначив 100-літній ювілей свого заснування. У виголошених промовах недвозначно зазначувано, що це — найкращий факультет не тільки у ЗСА, але й у цілому світі, та що дістатися до нього—це так, як пролізти крізь вушко голки.

Одним із цьогорічних 112 ґрадуантів цього факультету був українець Павло Лукіянович, син Філярета і Наталії із Філядельфії. Він закінчив студії біології у ЛяСалл університеті, опісля брав додаткові курси із цієї ділянки у Ратґерському університеті.

Після вручення диплому із почесним „кум лявде", Павло знову опинився на сцені, щоб одержати відзначення ім. Шейді за фармакологію.

Д-р Павло одружений з Христиною, родженою Гайдук, вчителькою публічних шкіл та колишньою вчителькою шкіл українознавства. Вони є батьками двох синів, а крім того, належать до Пласту, уладу сеніорів.

З огляду на брак ветеринарів та його відзначення в студіях, д-р Лукіянович вже на третій день після ґрадуації почав працювати в клініці малих тварин, до яких має велике замилування.

В. Гнідий

Виховна місія „Веселки" в Бразилії

Редакція „Веселки" отримала від о. Василя Зінька, ЧСВВ, у Прудентополі, Бразилія, такого листа:

Вже від багатьох років приходить до нас у Прудентопіль журнал „Веселка". Він багатий на вірші, оповідання й добрі ілюстрації. Вони не лише для дітей, але й старші читають їх з пожитком. „Веселку" даю читати семінаристам св. Йосифа в місті та іншим дітям, а то й молоді та старшим. Вони всі радо беруть її до рук і з приємністю читають.

Дитячий журнал об'єктивний. В ньому знайдете себе й свої проблеми, які не є аж такі дрібні, хоч подається їх для дітей. Ганна Черінь веде нас аж до Марокко та ставить нам перед очі Ахмета, який вивчив українську мову. Це оповідання дає багато матеріялу для застанови старшим. Замітний у ньому вмілий підхід зацікавити дитину знанням рідної мови та поміччю ближнім.

Як священик я мав би бажання давати побільше матеріялів на релігійні теми, щоб дитина приготовлялася до християнського, морального життя. Релігія—це опора для душі, зокрема в наших часах. Коли хочемо волі й бажаємо будувати свою хату, державу чи бодай творити добре зорганізовану громадськість у розсіянні, мусимо навчитися цінити релігійні правди.

Бажаю успіхів і збільшення читачів та прихильників „Веселки".

Редакція „Веселки" щиро вдячна о. В. Зінькові за прихильну оцінку журналу, за критичні зауваження й побажання успіхів. Щодо релігійних матріялів, то їх доволі багато, бо одним із виховних принципів „Веселки" є релігійно-моральне виховання дітей-читачів. Під цим кутом добираємо матеріяли щоб всі вони були просякнуті християнською філософією життя, світоглядом і практикою. Є й матеріяли, які прямо порушують релігійні питання. Прямий підхід надто дидактичний і він не сприймається дітьми так, як прихована інтенція, яку треба розкрити і зробити темою гутірки, шкільної лекції, обговорення чи дискусії та дійти до самостійних висновків.

„Згадуючи забутий голокост"

Кергонксон. — Кінгстонський часопис „Дейлі Фрімен" у своєму числі з датою 18-го травня ц.р. подав ширшу інформаційну вістку Джорджа Беркіна під таким підзаголовком. У ній він, описуючи життя української громади в Кергонксоні, що в більшості зложена із емеритів, подає їхні думки та почування у зв'язку із все ще живими споминами штучного голоду в Україну у 1932-33 роках. Автор вістки цитує уривки із розмов з поодинокими українськими мешканцями Кергонксону, яких родини загинули в наслідок того, спричиненого совєтською владою, голоду, та підкреслює намагання півмільйонової української громади в ЗСА подати якнайбільше інформацій світові, а зокрема американському, про цей забутий голокост, який досі промовчували західні журналісти та урядові чинники.

При нагоді цих розмов з українцями Кергонксону автор допису інформує про вшанування понад семи мільйонів жертв Великого голоду маніфестацією у Вашінгтоні 2-го жовтня 1983 року, і про пляни нової маніфестації українців у столиці країни, яка плянується на день 16-го вересня 1984 року як протест проти посиленої русифікації в Україні. Джордж Беркін подає вичерпно зміст своєї розмови із Володимиром Квасом, членом леґіслятури в Олстер кавнті, і д-ром Олегом Волянським про стан української громади в Кергонксоні. До статті долучена світлина будинок „Ужгороду" на Союзівці.

Розмову представників української громади Кергонксону з членом редакції згаданої газети зорганізувала молода професійна журналістка Галина Бараник з Кергонксону, яка має чималі заслуги за собою в ділянці популяризації вісток про Україну і українців серед наших американських співгромадян.

Човен в СССР...

(Закінчення зі стор. 2)

які слідкують за морем.

Совєтські лікарі привозять морську воду Чорного моря і в фізіотерапевтичних кабінетах лікують розпорошеною морською водою захворіння легенів, горла і бронхів. Це інгаляція морської води.

Щорічно в Крим приїжджає півмільйона хворих і півтора мільйона здорових. А на ціле чорноморське побережжя приїжджає річно десять мільйонів людей.

На Балтійському морі ще гірше. Тут небезпечно близько „чужі" береги, шведські і фінські. Багато кілометрів чудової пляжі північної частини Прибалтики оплутані звоями кільчастого дроту. До моря немає доступу. Вздовж берега щодня їздить машина, яка втрамбовує пісок, щоб було видно сліди порушників.

До прилучення прибалтійських республік до СССР були там рибальські селища і море кормило десятки тисяч людей. Сотні тисяч відпочивали на берегах; тепер того всього нема. Тільки де-не-де видно невеличкий човен і з'являється він за дозволом прикордонної сторожі. На віддалі 12 кілометрів державний кордон; там досить густо стоять озброєні катери прикордонної сторожі. Вони стежать за цілою прикордонною зоною і повідомляють про всі човни. Море поділене на квадрати і радисти катерів повідомляють: „В квадраті 57 старий вудить рибу. Веду нагляд. Якщо старик увійде у квадрат 77 — повідомлю".

Якщо човен віддалиться від берега тільки на один кілометр, йому дають сигнал. Якщо човен не реагує, за ним жене катер і повертає для допиту.

Біля Ялти, хто має човен, а на дозвіл треба чекати три роки, то при виході в море треба попередити прикордонну заставу в Ялті телефоном. Не можна відпливати від берега далі, як на один кілометр. Не можна ловити рибу увечері, або вночі. Треба повідомити вартівню про всіх поіменно, хто буде в човні разом з господарем. Після пливання, човен треба притягти в „загон" — квадратове подвір'я, оплутане кільчастим дротом із замкненими ворітьми.

Усе таки в СССР є яхт-клюби, але тільки на озерах. Із озер втекти за кордон все таки не легко!

СССР має три океани і 14 морів. Безпека просто хвороба-манія у Совєтському союзі. Наприклад, совєтський польський кордон охороняється значно пильніше, як 1940 року, коли на польському кордоні стояла мільйонова німецька армія. Совєтсько-фінський кордон охороняється зоною у 150 кілометрів ширини. Самим небезпечним кордоном вважається китайський...

Незвичайно дорого обходиться Совєтському Союзові охорона кордонів „братніх" соціялістичних країн Болгарії, Румунії, Мадярщини, Чехо-Словаччини і Польщі.

К. М.